

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2016
ΜΑΘΗΜΑ: ΧΗΜΕΙΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

1.1. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση σε καθεμία από τις παρακάτω ερωτήσεις:

A. Ποιο από τα παρακάτω στοιχεία ανήκει 8^η ομάδα του περιοδικού πίνακα;

- i. ^{16}S ii. ^{26}Fe iii. ^{24}Cr iv. ^{34}Se

B. Ποια από τις επόμενες ενώσεις αντιδρά με Na, με NaHCO_3 και παρουσιάζει αναγωγικές ιδιότητες;

- i. CH_3OH ii. $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$
iii. HCOOH iv. CH_3COOH

Γ. Ποιο από τα παρακάτω διαλύματα είναι ρυθμιστικό;

- i. HCOONa 0,1M – NaOH 0,1M
ii. HCl 0,1M – NaCl 0,1M
iii. H_2S 0,1M – NaHS 0,1M
iv. HBr 0,1M – KBr 0,1M

Δ. Η δομή του ιόντος $^{28}\text{Ni}^{2+}$, στη θεμελιώδη κατάσταση, είναι:

- i. K(2)L(8)M(16)N(2)
ii. K(2)L(8)M(16)
iii. K(2)L(8)M(14)N(2)
iv. $[\text{Ar}]3d^64s^2$

Μονάδες 20

1.2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ):

A. Στο άτομο του υδρογόνου (^1H) οι ενεργειακές στάθμες των υποστιβάδων που ανήκουν στην ίδια στιβάδα, ταυτίζονται.

B. Η ακεταλδεύδη είναι δραστικότερη από την φορμαλδεύδη στις αντιδράσεις προσθήκης του καρβονυλίου.

Γ. Στην αντίδραση: $\text{MnO}_2 + 4\text{HCl} \rightarrow \text{MnCl}_2 + \text{Cl}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ το MnO_2 δρα σαν οξειδωτικό και το HCl σαν αναγωγικό.

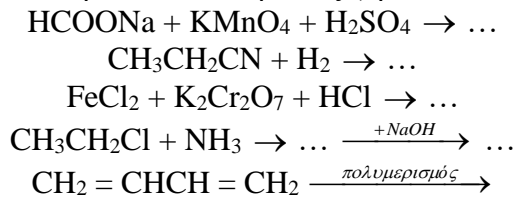
Δ. Οι αντιδράσεις προσθήκης είναι γενικά ενδόθερμες αντιδράσεις.

Ε. Η αύξηση της θερμοκρασίας, αυξάνει την απόδοση όλων των αμφίδρομων αντιδράσεων.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 2°

2.1. Να συμπληρωθούν οι παρακάτω αντιδράσεις (προϊόντα, συντελεστές, συνθήκες).

Μονάδες 5

2.2.

- α. Ποια διαλύματα ονομάζονται ρυθμιστικά;
β. Να διατυπώσετε την αρχή του Le Chatelier.

Μονάδες 4

2.3. Σε δοχείο σταθερού όγκου έχει αποκατασταθεί η ισορροπία:

Να αιτιολογήσετε προς ποια κατεύθυνση θα μετατοπιστεί η χημική ισορροπία αν στο μίγμα ισορροπίας επιφέρουμε τις παρακάτω μεταβολές;

- α. αύξηση της θερμοκρασίας
β. αύξηση του όγκου του δοχείου
γ. μείωση της συγκέντρωσης του CO
δ. προσθήκη He με σταθερό όγκο και σταθερή θερμοκρασία.

Μονάδες 4

2.4. Το ιόν X^{2-} έχει την ίδια ηλεκτρονιακή δομή με το δεύτερο στοιχείο από τα ευγενή αέρια (Ne).

α. Να βρεθεί ο ατομικός αριθμός του στοιχείου X και η θέση του στον περιοδικό πίνακα.

β. Να συγκρίνετε το μέγεθος των σωματιδίων X^{2-} και Ne. Να δώσετε μία σύντομη αιτιολόγηση.

Μονάδες 2+3

2.5. Υδατικό διάλυμα NH_3 ογκομετρείται με πρότυπο διάλυμα HCl, στους 25°C .

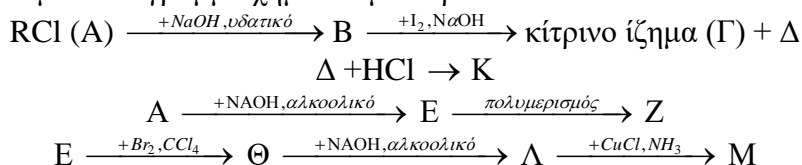
α. Η ογκομέτρηση αυτή χαρακτηρίζεται ως οξυμετρία ή αλκαλιμετρία;

β. Να εξηγήσετε αν το διάλυμα που προκύπτει στο ισοδύναμο σημείο της ογκομέτρησης είναι όξινο, βασικό ή ουδέτερο.

γ. Ποιος από τους δείκτες κόκκινο του μεθυλίου ($\text{pK}_a = 5$) και φαινολοφθαλείνη ($\text{pK}_a = 9,5$) είναι κατάλληλος για τον προσδιορισμό του ισοδύναμου σημείου. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 7**ΘΕΜΑ 3°**

Δίνεται το επόμενο διάγραμμα χημικών μετατροπών:

- 3.1. Αν $M_{r,B} = 60$ να βρεθούν οι συντακτικοί τύποι των ενώσεων Α έως Μ.
- 3.2. Πόσα L διαλύματος $KMnO_4$ 0,2M παρουσία H_2SO_4 απαιτούνται για την πλήρη οξείδωση 0,2mol της Β;
- 3.3. Να προτείνετε ένα τρόπο διάκρισης των ενώσεων Ε και Λ. (να γραφεί η εξίσωση της αντίδρασης που σας βοήθησε να κάνετε τον παραπάνω διαχωρισμό).
- 3.4. Πόσα L αερίου H_2 σε stp συνθήκες παράγονται κατά την αντίδραση 0,1mol της Κ με Ζn;
- 3.5. Ισομοριακό μίγμα δύο ισομερών αλκινίων με μοριακό τύπο C_4H_6 αντιδρά με περίσσεια μεταλλικού νατρίου, οπότε ελευθερώνονται 2,24L αερίου H_2 σε stp συνθήκες. Να βρείτε το μέγιστο όγκο διαλύματος Br_2/CCl_4 0,1M που απαιτείται για την πλήρη αντίδραση του παραπάνω μίγματος.
- Δίνονται: $A_{r,C} = 12$, $A_{r,H} = 1$, $A_{r,O} = 16$

Μονάδες 10+3+1+3+8

ΘΕΜΑ 4^ο

Σε κλειστό δοχείο όγκου 10L εισάγονται α mol αερίου N_2 και β mol αερίου H_2 και αποκαθίσταται η ισορροπία:

Στην κατάσταση χημικής ισορροπίας υπάρχουν στο δοχείο 5mol N_2 και η συγκέντρωση του υδρογόνου είναι $[H_2] = 1M$, ενώ σε όλη τη διάρκεια της αντίδρασης η θερμοκρασία παραμένει σταθερή και ίση με $\theta^\circ C$. Το ποσό της θερμότητας που εκλύεται από την έναρξη της αντίδρασης μέχρι την αποκατάσταση της χημικής ισορροπίας είναι ίσο με 500kJ.

- 4.1. Να υπολογίσετε τη σταθερά της χημικής ισορροπίας K_c και την απόδοση της αντίδρασης.
- 4.2. Η ποσότητα της αμμωνίας που παράγεται από την παραπάνω αντίδραση διαλύεται στο νερό και προκύπτει διάλυμα Δ_1 όγκου 10L. Να υπολογίσετε το pH του διαλύματος και το βαθμό ιοντισμού της NH_3 στο διάλυμα αυτό στους $25^\circ C$.
- 4.3. Πόσα L νερού πρέπει να προσθέσουμε σε 100ml του διαλύματος Δ_1 ώστε να προκύψει διάλυμα Δ_2 του οποίου το pH να διαφέρει κατά μία μονάδα σε σχέση με το pH του διαλύματος Δ_1 .
- 4.4. Σε 100ml του διαλύματος Δ_2 προσθέτουμε 100ml διαλύματος NH_4Cl 0,01M. Να βρείτε το pH του διαλύματος Δ_3 που προκύπτει.
- 4.5. Σε 100ml του διαλύματος Δ_1 προσθέτουμε HCl. Να υπολογίσετε τα mol του HCl που απαιτούνται για την εξουδετέρωση της NH_3 . Το διάλυμα που προκύπτει μετά την εξουδετέρωση αραιώνεται σε τελικό όγκο 1L. Να βρεθεί το pH του παραπάνω διαλύματος. Με την προσθήκη HCl, ο όγκος του διαλύματος μένει σταθερός.

Δίνονται: $K_{b(NH_3)} = 10^{-5}$, $K_w = 10^{-14}$

Οι προσεγγίσεις επιτρέπονται από τα δεδομένα του προβλήματος.

Μονάδες 7+3+4+5+6

Καλά Αποτελέσματα!

Πέπη Γουβέλη

Χημικός